

Commissiedebat

Duurzaam vervoer

Position Paper IPO

Op 29 juni vergadert uw Commissie met de staatssecretaris van IenW over Duurzaam Vervoer. De gezamenlijke provincies willen u graag voor het debat een aantal aandachtspunten meegeven.

Allereerst zijn wij verheugd dat de staatssecretaris er hard aan wil werken klimaatdoelen te halen en op dat gebied de kansen te pakken.

Zorg voor voldoende middelen voor de NAL-regio's

De staatssecretaris kondigt aan bestuursovereenkomsten met de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) -regio's te gaan vernieuwen om de aanleg van laadinfra te continueren en op te schalen. Voor de NAL regio's liggen er bij het realiseren van de laadinfra extra uitdagingen op het gebied van de laadinfra voor logistiek, de uitdaging van de netcongestie, het vinden van ruimte en de ondersteuning van gemeenten in de regio's.

- *Zijn er gezien de extra uitdagingen voor de NAL-regio's voldoende financiële middelen beschikbaar om hen in hun werkzaamheden te ondersteunen?*

Behoud het OV, het is cruciaal voor het behalen van de klimaat doelstellingen

Om het klimaatakkoord te halen is het OV onontbeerlijk. Het OV beleeft op dit moment onzekere tijden. De reizigersinkomsten zijn teruggelopen en zullen pas over een aantal jaar weer op het oude niveau zijn. Er dreigt daarom afschaling van 20-30%. Dit zou kunnen leiden tot een neerwaartse spiraal waarin mensen steeds minder van het OV gebruik kunnen maken en daardoor het OV weer verder wordt afgeschaald. Om dit te voorkomen zijn nu zekerheden nodig voor de vervoerders en de aanbestedende overheden zodat ook de doelstellingen uit het klimaatakkoord gehaald kunnen worden.

- *Zorg voor een vangnet voor het OV*

Maak de vergroening van het reisgedrag compleet met fiets

In het coalitieakkoord is budget opgenomen voor het vergroenen van het reisgedrag. Doel is gedragsverandering richting minder reizen, kiezen voor schonere modaliteiten en slimmer reizen. Een integrale aanpak hiervoor wordt nu uitgewerkt. Provincies verwelkomen dit voornemen vanuit de overtuiging dat zonder gedragsverandering de in het Klimaatakkoord afgesproken ambities niet kunnen worden gehaald. Provincies en gemeenten werken in de Regionale Mobiliteitsprogramma's (RMP's) maatregelen uit gericht op de boogde vergroening van het mobiliteitsgedrag; samenwerking met de medeoverheden kan het effect van de beleidsinzet dus vergroten en tegelijkertijd de RMP's een impuls geven. De Staatsecretaris onderkent het belang van de fiets in de verduurzaming van het vervoer en spreekt uit hierin te willen investeren (bijlage 1 Kamerbrief, blz 1 punt 2). Provincies achten investering in de fiets van groot belang bij het veranderen van het reisgedrag. In het Nationaal Toekomstbeeld Fiets is op verzoek van en samen met het Rijk in kaart gebracht, welke investeringen nodig zijn.

- *Betrek de medeoverheden bij de uitwerking van de vergroeningsaanpak*
- *Welke middelen voor investeringen in fietsinfrastructuur zijn er beschikbaar?*

Zorg voor de juiste financiële en fiscale prikkels

Het heeft geen zin groen reisgedrag te bevorderen als fiscale maatregelen en andere financiële prikkels het omgekeerde doen. Zowel de recente accijnsverlaging op brandstoffen, op zich vanuit begrijpelijke overwegingen doorgevoerd, als de voorgenomen verhoging van de onbelaste reiskostenvergoeding (van 19 naar 23 cent per km) bevorderen de automobilititeit en zijn nadelig voor het openbaar vervoer, dat het toch al moeilijk heeft.

Voor het slagen van de integrale aanpak gericht op groen reisgedrag is het daarom essentieel ook met een voordelige tariefstelling en met fiscale maatregelen dat gedrag te stimuleren. De mogelijkheid van een klimaatticket, verruiming van de nihil vaststelling van de WKR (Werkkostenregeling) of van een bijtelling bij het loon met een laag percentage voor de OV-jaarkaart (bijvoorbeeld 4%) dienen daarbij te worden overwogen.

- *Gebruik financiële en fiscale prikkels zoals hierboven genoemd het groene reisgedrag te ondersteunen*

Zet Betalen Naar Gebruik ook in voor de directe leefomgeving

Duurzaam Vervoer gaat niet alleen over CO₂ en Klimaat, maar ook over de effecten van mobiliteit op de directe leefomgeving - en voor dat leefomgevingsbeleid is de Staatsecretaris óók verantwoordelijk. Die effecten op leefomgeving kunnen lokaal zeer groot zijn. De inzet van het instrument van Betalen naar Gebruik in een vorm waarbij ook wordt gedifferentieerd naar plaats en tijd (bijvoorbeeld in de vorm van een congestion charge) kan genoemde lokale effecten aanzienlijk verminderen (zo is bewezen in het buitenland) en kan bijdragen aan meer inclusiviteit in de mobiliteitstransitie. Het kabinet heeft er voor gekozen in de uitwerking van het instrument Betalen Naar Gebruik de mogelijkheid van differentiatie naar tijd en plaats uit te sluiten.

- *Wil de staatssecretaris zich er hard voor maken om bij de uitwerking van betalen naar gebruik de mogelijkheid open te houden om (op termijn) ook naar tijd en plaats te differentiëren?*